

SZA B A D S Á G

LIBERTY

A legnagyobb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Collage, Esti Újság, Amerikai Hírnap, Magyar Napilap, Magyar Hírműködő, Californiai Magyar Farmer.

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

NO. 61 SZAM.

TWENTY-NINTH YEAR.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit Péntek, 1919. március 14.

HUSZONKILENEDIK ÉVFOLYAM.

EGYES SZAM ÁRA 2 CENT.

"AZONNAL MEG KELL KÖTNI A BÉKÉT"

mondotta Lansing külügyminiszter

A VILÁGVÁLSÁG FORDULÓ PONTHOZ JUTOTT

Lansing külügyminiszter felhívja a figyelmet arra, hogy a bolshevizmus terjedése ellen csak az élelmiszerek sürgős elküldésével lehet védekezni.

Páris, márc. 12. Lansing külügyminiszter Párisban az Inter-Allied Press Club bankettjén tartott beszédében azt a kijelentést tette, hogy "a világválságban eljutottunk a fordulópontra."

NÉMETORSZÁGOT ÉLELMEMEL KELL ELLÁTNI.

Az amerikai külügyminiszter a legnagyobb nyomatékkal hangsúlyozta, hogy a szövetségeseknek muszáj élelmiszerekkel ellátni Németországot s alkalmat kell adniok Németországnak arra, hogy a maga termékeit külföldi piacokon eladhassa, — ha a bolshevizmus veszedelmét el akarják hárítani. Ez a szövetségesek részéről korántsem tekintendő a németek iránti szánalmának, hanem csak a saját maguk legjobb felfogott érdeke parancsolja e lépést.

TERJED A BOLSHEVIZMUS VESZEDELME.

"Az egykor hatalmas német birodalomban lobogó tűzész nyugat felé húzódik, — mondotta beszéde során Lansing. Nincs most ideje annak, hogy gyűlölködéssel akarjunk elibe állni a veszedelmek, amely némsokára a "szomszédos államokat is fenyegetni fogja. Változtatni kell azokon az állapotokon, amelyek Németországban ezeket a társadalmi állapotokat előmozdítják, amelyek ott a társadalmi rendet gyengítik.

BÉKE ÉS ENNIVALÓ SEGÍTHET.

Két szóval le lehet festeni a helyzetet: béke és ennivaló. Németországot képtelenek tenni arra, hogy ellenállhasson az anarchizmusnak s a vörös rémuralom rettenetes zsarnokságának. Németországnak meg kell engedni, hogy élelmiszert vásárolhasson s ebből a célból rendezni kell ipari helyzetét a békeszerződésben.

HA A ZÁVAR TOVÁBB TART, NEM LESZ FELELŐS KORMÁNY.

Követelhetnek önkönként annyit kártérítést, amennyit tetszik, de addig, amíg a német népek minosen anyagja iparteleppei számára s ninesen alkalmak s módja arra, hogy munkájának termékeit külföldi piacokon eladhassa, mindaddig Németország nem tud fizetni semmit sem azokért a károkokért, amiket elkövetett. Sőt, ha a jelenlegi zűrzavar tovább tart, ha a politikai hatalom egyre csak gyengülni fog, nem lesz felelős kormány, amely Németország nevében megköttesse a békét. Nem lesz elég erős a kormány arra, hogy a békeszerződés feltételeit keresztül is vigye.

NINCS VESZTEGETNI VALÓ IDŐ.

Mondhatom önöknek, francia és amerikai férfiak s mondhatom a szövetségesek mindegyikének is, hogy nincs egy pernyit vesztegetni való időnk sem, ha a világot meg akarjuk menteni az autokracia zsarnokságának veszedelmétől. Békét kellene s békét, kell kötnünk azonnal s élelmiszerekkel megrakott hajóknak kell indulni a német kikötőkbe.

A VILÁGVÁLSÁGBAN FORDULÓPONTHOZ JUTOTTUNK.

Gyötesek vagyunk, de a csatáink aratott győzelem még nem minden. Győzelmeink okosan kell kihasználunk, vagy elvesztjük azt is, amit nyertünk. Nem szabad megengednünk, hogy tetteink az önsz irányítsa s nem szabad megengednünk, hogy a pillanatnyi sikerek elvakítsák szemünket a jövő nagyobb eredményei elől.

Nem a nagylakúság parancsolja a békét s nem a nagylakúság kiáltja, hogy a németeknek enni kell adnunk. A józan ész követeli ezt s ez mutat rá az előttünk fenyegető veszedelemre."

UJABB KOMMUNISTA ZAVARGÁSOK BUDAPESTEN

A kommunisták megtámadták a magyar fővárosban a parlamentet és számos középületet, de a kormány csapatai kiverték őket a városból.

Baselből, Svájból jelentik március 11-iki kelettel: A Basel Nachrichten Budapestről kapott értesülésekre hivatkozva közli, hogy az elmúlt szombatban a magyar kommunisták ott újra nagy zavargásokat rendeztek.

A magyar bolshevikiek megtámadták a magyar parlament dunaparti palotáját, több bankot és számos középületet. A kormány csapatai azonban csakhamar leverték a lázadást s a bolshevikieket kiűzte a városból.

CSEHORSZÁG VÁLSÁGOS NAPJAI

Nagy a csehok nyomora. — Nincs elegendő élelmük. — Félnék a bolshevik zavargások kitörésétől.

Prágából jelentik: Az élelmiszerek kérdése valóban aggasztóvá kezd válni itt a Triesztből várt élelmiszerek szállítmányok elmaradása következtében.

A nép nagy tömegei a szoros értelmében éhínség elé néznek, bár a gazdagok, drága pénzen, elegendő élelmiszert juthatnak.

A korona a háboru előtti értékének negyed részére szállt. A népen megint ugyanazt a sápadtságot, ami minden közép-európai ember közös vonása most s a mely a táplálkozás hiányossága és különösen a zsirfélék hiánya következtében ül az areokra.

Általános a nézet, hogy ha a nép a várt élelmiszerek szállítmányokat meg nem kapja, a bolshevizmus fellobbanása elmaradhatatlan.

NAGY CSATÁK AZ ÉSZAKORSZORSZÁGI HŐMEZŐKÖN

A bolshevikiek hevesen támadják a szövetségeseket. — Ágyutűzzel lerombolták egy orosz városot.

Archangelből jelentik: — A bolshevikiek tíz ágyúval erős tüzelést kezdtek Vitavka városára a Vaga folyó mellett s csaknem teljesen lerombolták a községet.

Az ágyúharc után gyalogsági támadás következett, amelyet az orosz és brit csapatok véresen visszavertek.

A szövetségesek sokkal kisebb számban vannak, mint a bolshevikiek, de ennek dacára vitézül tartják magukat s a hőmezőkön levő hadállásaikat szívesen védik.

A szövetségesek még mindig megszállva tartják Vistavskat s készen állanak a bolshevikiek újabb támadására.

NÉMET SZOCIALISTÁK KIÁLTVÁNYA.

A független szocialisták a német forradalmat csak akkor és csak akkor fogadják el, ha az a német nép érdekeinek szolgálatát szolgálja.

Amsterdamból jelentik: A német független szocialisták egy kiáltványt bocsátottak ki, amelyben élesen elítélik a többi szociális pártok eljárását, amelyek következtében a forradalom eredményei értéktelenné váltak, sőt az egész forradalom nem más, mint a német munkássztyások becsapása.

A forradalom, mondja a kiáltvány, megsemmisült, mert a többségi szocialistáknak nem volt bátorságuk, hogy a forradalom legelső célját megvalósítsák. Ebert és Scheideman urak, csakugy mint a régi rendszer emberei, a hatalmukat, a hadsereg erőjére építik, s a jelenlegi ugynevezett német közéletesség s valóságban a német militarizmusnak a karmái között van, amely feltámadt és él a maga teljes szürnyiségében. A militaristák hatalma csakugy élelmiszerek ma, mint valaha.

A csehok panassa.

A cseh-tót békedelegáció nevében Dr. Benes delegátus a nagyhatalmak tanácsa előtt panaszt emelt, hogy az új köztársaságot három oldalról fenyegetik összeesküvések: Német-

OT DEMOKRATA SZENÁTOR, KIK A "NEMZETEK LIGÁJA" ELLEN VANNAK.

Left to right, above: Sen. Thomas, Myers and King. Below: Senators Reed and Gore.

KÖZELEDIK A BÉKE

A békekonferencia elintézte már a legnehezebb kérdéseket, s munkáját csaknem befejezték lehet tekinteni. — A németek nem sokára meghallhatják a feltételeket, de nem igen lesz alkalmuk alkudozni.

Párisból jelentik: — Lloyd George angol miniszterelnök és Balfour külügyminiszter izenetet küldtek baba, hogy a békekonferencia immár befejezte a munkája legnagyobb részét, az Evening News értesülése szerint. Már a békeszerződés megkövetkezését s átvezetését s e hó végére a hadakozó felek valamennyi aláírhatják.

A News elmondja tovább, hogy ő úgy van értesülve, miszerint a németekkel egyáltalán nem lesz semmi tárgyalás vagy alkudozás. A békedelegátusok előtt egyszerűen felváltva a szerződést, s felszólítják őket, hogy írják alá a szerződés főbb pontjait tekintve egyáltalán nem engedik őket szóhoz, legfeljebb a részletkérdések tekintetében adhatnak fel kérdéseket, amelyek megválasztását egy külön bizottságra bízzák.

A német flotta legénységének létszáma legfeljebb 15.000 lesz a szerződés értelmében. A németeknek egyáltalán kötelezni kell magukat arra is, hogy sem tanketeket, sem mérgek gázokat többé nem gyártsanak, s hogy az összes megmaradt hadifelszerelést megsemmisítsék.

A német flotta legénységének létszáma legfeljebb 15.000 lesz a szerződés értelmében. A németeknek egyáltalán kötelezni kell magukat arra is, hogy sem tanketeket, sem mérgek gázokat többé nem gyártsanak, s hogy az összes megmaradt hadifelszerelést megsemmisítsék.

A német flotta legénységének létszáma legfeljebb 15.000 lesz a szerződés értelmében. A németeknek egyáltalán kötelezni kell magukat arra is, hogy sem tanketeket, sem mérgek gázokat többé nem gyártsanak, s hogy az összes megmaradt hadifelszerelést megsemmisítsék.

BERNSTORFF GRÓF, A DEMOKRATA.

Berlinből jelentik: Az újonnan alakult Demokrata jogári párt elnöke, Bernstorff gróf, volt washingtoni nagykövetség vezetője, válaszolt a német-

LÁZADÁS EGY ANGOL TRANZPORTHAJÓN

Háromszáz Amerikában toborzott angol katona elsüllyesztésével fenyegetőzött.

Halifax, márc. 12. Jackson kapitány, a Tolosa nevű angol katonai transzporthajó parancsnoka ma azt a jelentést tette az itteni hatóságok előtt, hogy utköben háromszáz Amerikában toborzott angol katona, köztük nyolevaneg amerikai polgár fenyegetőleg viselkedett, sőt még a hajó elsüllyesztésével is fenyegetőztek. Azt követelték, hogy partraszállás után azonnal szállítsák őket vasuton tovább, kikik a maga városába.

A Tolosa, miután Halifaxban a kanadai katonákat letette a fedélzetről, március 11-én utnak indult New York felé, hogy az amerikaiakat ebbe a kikötőbe vigye. Utköben azonban vissza rendelték Halifaxba, hogy ott szemet vegyen magához és azután induljon vissza Angliába csapatokért. Az intézkedés indoka a new yorki kikötői sztrájkban keresendő.

Jackson kapitány elmondotta, hogy ágyúja egyáltalán nem volt a hajón, sem puskája és így teljesen ki volt szolgáltatva a zendülőknek. Elmondotta azt is, hogy az eredeti rendelet értelmében Halifaxban kellett volna lennie az amerikaiakat is, azonban az ottawai hatóságok kerekén megtagadták azt, hogy vasuton tovább szállítsák őket. Ekkor indult el New York felé. Amikor utköben visszaparancsolták, a katonák nagyon elkeseredtek és ekkor tört ki a zendülés.

A katonák azon panaszkodtak, hogy két évi szolgálat után az angol hadseregben, egy szerre, hazatérőnek tekintik őket, noha ők önként jöttek át Kanadába és önként jelentkeztek katonának.

Jackson kapitány azonban most sem kapott kedvező választ a hatóságoktól. Csak annyit hirt vihetett vissza a hajóra, hogy azok a katonák, akiknek elegendő pénzük van a vasuti költségre és akik megfelelnek a bevándorlási törvényeknek, utnak indulhatnak az Egyesült Államok felé. Ilyen azonban nagyon kevés var közöttük. A kapitány minden felelősséget elhárított magától a következményekért.

Távírtalag fordultak az Egyesült Államok bevándorlási hatóságaihoz, azonban ezek azt az álláspontot foglalták el, hogy a katonáknak feltétlenül meg kell fizetniük a bevándorlóira törvényesen kiszabott 8 dollár fejadót a vasuti költségen kívül.

A LENGYELEK HADSEREGE.

Páris, márc. 11. A lengyel nemzetgyűlés, mint Varsóból jelentik, egyhangulag megszavazta azt a törvényt, amelyik a felől intézkedik, hogy az 1891-1896 közötti korszakokat be kell hívni katonai szolgálatra.

A varakozás szerint Lengyelországnak ilyen módon 600 ezer főnyi állandó hadserege lenne. A balpárti képviselők nagyon károskodtak a törvényjavaslat mellett.

A RÓMAI PÁPA A BOLSHEVIZMUS VESZEDELMÉRE FIGYELMEZTET

A katolikus egyház fejedelme a béke mielőbbi megkötésére kéri a szövetségeseket, hogy az anarkia terjedésének véget lehessen vetni.

Párisból jelentik: Köztudomásra jutott, hogy Benedek pápa a szövetséges hatalmakhoz egy jegyzékkel intézett, melyben arra kéri őket, hogy hassanak oda, miszerint a béke a németekkel minél előbb megköttesék.

Hir szerint a pápa jegyzéke bizonyos adatokat közöl a német helyzetre vonatkozólag, amelyek a Vatikán birtokába a legmegbízhatóbb forrásokon keresztül jutottak s ez adatokból az világlik ki, hogy Németország valóban kétségbeesetten súlyos helyzetben van. A pápa ennek folytán attól fél, hogy az államhatalom a bolshevikiek kezébe kerül, akiknek első dolguk lesz, hogy az orosz bolshevikjekekkel szövetségesnek s így az egész világ békéjét és rendjét felelősséggel fenyegetessék.

A pápa hír szerint mindezekre való tekintettel úgy érzi, hogy a bolshevizmus terjedése ellen az egyetlen kinálkozó védelem az, ha Németországnal minél előbb létesül a béke, még pedig olyan béke, amely nem megalázó a németeknek, vagyis a mely nem fokozza a tömegek elkeseredését.

BERLIN KÜLVÁROSÁBAN FOLYTATJÁK A VÉRENGZÉST

A kormánycsapatok kiszorították a spartakusokat az elfoglalt középületekből. — A külváros egyes részei a flandriai csataterkekhez hasonlítanak. — A spartakusok több helyen beárkolták magukat.

London, márc. 12. Egy szikritáviróval leadott német jelentés szerint a kormány csapatok, miután jelentékeny erőseket kaptak, újra megkezdtek a küzdelmet a spartakusokkal Berlin egyik kerületében, Lichtenbergben.

A tudósítás hozzátesszi, hogy a spartakusok kényszerültek a postapalotát és a főkapitányság kiürítésére.

A lichtenbergi zendülés olyan arányokat öltött, hogy joggal tekinthető valóságos polgárháborúnak. Lichtenberg kül részében és Neukonban rettenetes vérengzések folynak.

Egyik fél sem veszt foglyokat, élet-halálra megy a harc. Amióta Noske hadügyminiszter kiadta a parancsot, hogy mindenki, aki fegyverrel kezében szegül ellene a kormány katonaságának, főbe lövendő, legalább ötven spartakust lőttek agyon. A kivégzések a spartakusokat rettenetesen felbőszítették.

Azok a területek, ahol az örszecsapások folynak, hasonlítanak a flandriai csatamezőkhöz. A spartakusok a nyílt terelken beássák magukat, s szeges drótsövényeket állítanak fel a hadállásaik előtt. Az utcákat felfordított kosokkal torlaszlják el, s azon a vidéken, ahol az újságok palotái vannak, papírhengereket is felhasználnak torlaszokul.

Véres örszecsapásokra került a sor a katonaság és a spartakusok között Düsseldorfban is, mint onnan jelentik. A csaták vasárnap kezdődtek meg: A középületek mind a kormánycsapatok birtokában vannak.

NYUGOT POROSZORSZÁG OSTROMÁLLAPOTBAN.

Baselből, Svájból jelentik: Nyugat Poroszország számos kerületében, ugymint Briegsen, az I. W. W.-nak országos aszer Thorn és Gulm körzetében vezője.

Köpenhágából jelentik: Berlinből szerzett információk szerint a spartakusok hatalmas hadsereget szerveznek, amely azonban inkább lesz tekinthető felfegyverzett csősélelnek, mint hadseregnek, mert a spartakusok válogatás nélkül beveszik a nép söpredékét, a gonosztevőket, a szökevényeket stb. A rendőrség belesse szerint a spartakusok már vagy százezer embert felfegyvereztek.

A berlini csatákat Eichorn volt szocialista főkapitány irányítja, aki parancsait Brunswickből telefonon adja le. A spartakus vezér a név alatt tartózkodik ott.

Waterbury, Conn.-ből jelentik: A közül a százyolevanhét I. W. W. hívó közül, akiket két nappal ezelőtt egy gyűlés alkalmával a rendőrség letartóztatott, csak tízet tartanak bent további vizsgálat miatt. A többi mind szabadlábra helyezték. A tíz fogságban tartott ember ellen igazgatásért emelnek vádat. A tíz ember között van Alexander Cheroff, chicagói lakos, aki kerületében, ugymint Briegsen, az I. W. W.-nak országos aszer Thorn és Gulm körzetében vezője.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States.

Published daily except Sunday the twenty-ninth year by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation, R. E. Casner, President; Dr. Andrew Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by: **E. T. Kohányi** Alapította: **Kohányi Tihamér.**

DR. ANDREW CSERNA, Editor.

Called and Published at: Szerkesztőség és kiadóhivatal
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell: Main 3305. Cuy. Central 1251.

ELFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Európában: egész évre \$6.00, félre: \$3.00, külföldre: egész évre \$8.00, félre: \$4.00. — Cleveland városában: egész évre \$8.00, félre: \$4.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year \$6.00, half year \$3.00. — Foreign countries one year \$8.00, half year \$4.00. — Cleveland one year \$8.00, half year \$4.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

New York irodák címe: Eastern Office: **Room 603, Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York.** Címvázlat: **Joseph Horváth, Manager.**

SEGITSÜNK, DE NE ÁRTSÜNK.

MINDENNAP egy újabb szárnypórlógatás Magyarországot megmentése érdekében. Mindennap egy újabb terv az amerikai magyarságnak Magyarországot megmentése érdekében való megszólaltatására, avagy legalább is a nevében való cselekvésre. A latin közmondás ugyan azt tartja: 'Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas'. — Ahol nincs erő, diszterendő az akarat, — mégis bátrak vagyunk megkockáztatni véleményünket, hogy az erő és képesség nélkül megindított akciók még akkor is ártalmatlanok Magyarországot ügyének, amikor azok a legjobb szándékból fakadnak. Az utóbbi hetekben vagy még inkább az utóbbi napokban megindított akciók mindegyike közös hibában leledzik: nem számolt a tényleges körülményekkel és abból a naiv hitből indul ki, hogy Magyarországot úgy meg lehet menteni, mint Amerikában lehet lépéseket tenni Magyarországot érdekében.

Ezzel szemben a tény: Sem az amerikai magyarságot, sem pedig egyeseket az amerikai magyarság köréből egyetlen egy illetékes tényező sem hallgat meg illetékesen Magyarországot határugeire vonatkozólag.

Nem számítunk sem számunkkal, sem fajsúlyunkkal, sem összességünkkel, sem külön-külön, egyenként. Ha erőszakoskodunk és tolatkodunk, az amerikai barátságát és tisztelgetését tesszük kökérre, amire pedig az amerikai magyarságnak, de Magyarországnak is nagy szüksége lesz.

ISMERJÜK EL A HIBÁKAT

Nem követünk el bünt, ha nyíltan és őszintén megvalljuk a hibáinkat, ellenkezőleg, ha valóban tenni akarunk valamit, akkor kezdjük hibáink és fogyatékoságaink beismerésével.

Az első és legnagyobb hibánk: szervezetenek vagyunk. Hogy miért nem vagyunk szervezve, annak több oka van és most nem feszegetjük. Még rá kerül a sor.

A második hibánk: Minden kedvező alkalmat elmulasztottunk és gyávák voltunk tenni, cselekedni Magyarországot érdekében, amikor még sokat tehetünk volna.

MIKOR VOLT AZ UTOLSÓ ALKALOM?

Wilson elnök 1918. január 8-ikán a kongresszus előtt kifejtette Amerika háborús céljait és 14 pontban foglalta össze a béke alapfeltételeit. Ausztria-Magyarországot területi épségét az elnök sokak ellenzése dacára fenn akarta tartani azzal a 10 pontban kifejtett kikötéssel, hogy az összes nemzetiségek teljes autonómiaja biztosítottatik. Micsoda kedvező alkalom lett volna ez arra, hogy összefogjunk a tótokkal Amerika elvei alapján. A tradíciók képeleltelbi kísértelei elől a néma télenességbe rejtőztünk és tehetetlen elbizakodottsággal néztük, hogy a csehek a tótok a szószólói és mint ilyenek el is ismertették. Wilson elnök megnyitotta számunkra a Pandora szelencéjét, kezünkre szállt belőle a szerencse galambja, még sem akartuk érteni, hogy benne rejtőzött a Gondviselés figyelmeztetése.

Addig semmit sem akartunk vagy kísérletünk megenni, amíg meg volt rá a lehetőség, de azóta folyton cselekedni akarunk, amióta megszűnt minden lehetőség. Vegye ezt mindenki magára, akit csak illet.

Ha nem színeszkedni és nagyképűsködni akarunk, hanem őszinte, igaz meggyőződéssel és kristálytisza önzetlenséggel valóban cselekedni akarunk Magyarországot érdekében, akkor első sorban ismerjük meg a helyzetet. Legyünk legalább is őszinték önmagunkhoz.

WILSON ELNÖK ÁLLASPONTJA:

Wilson elnök az osztrák-magyar monarchia békeajánlatára, amely a 14 pontra hivatkozott, a következő választ adta Lansing külügyminiszter utján:

"Az Elnök kötelességének tartja kijelenteni az osztrák-magyar kormány előtt, hogy nem veheti figyelembe azon kormány jelenlegi indítványait, mert bizonyos hivatalos fontosságú események, amelyek a múlt év január 8-án elmondott beszéde óta fordultak elő, szükségesszerűen megváltoztatták az Egyesült Államok kormányának állásfoglalását és felelősségét. Az Elnök által megállapított 14 feltétel között ott volt a következő:

A. Ausztria-Magyarország népeinek, akiknek a helyét a nemzetek között mi biztosítva és biztosítva akarjuk látni, az autonómikus fejlődés legszabadabb alkalmait meg kell adni. Ezen mondat megírására és az Egyesült Államok kongresszus előtti való elmondása óta az Egyesült Államok kormány elismerte, hogy a cseho-szlovákok és a német, valamint az osztrák birodalmak között háborús állapot áll fenn és hogy a cseho-szlovák nemzeti tanács egy olyan határozott és határozó kormány, amely megelégedő hatáskörrel rendelkezik a cseho-szlovák katonai és politikai ügyek vezetésében. A legteljesebb mértékben elismerte továbbá a jogszabadságra törekvő nemzeti vágyakozásának igazságát is.

Ezeknél fogva az Elnök már nem éledegethetik meg azaz, hogy a béke alapjait ezen népek egyszerű autonómiajával elfogadják, de kötelező megfontolni ahhoz, hogy ezek és né 6 legyen a bírja annak, hogy a nemzetek családiból legelső lépésre való vágyódásukat, jogaikról és hivatalukról alkotott felfogásukat az osztrák-magyar kormány milyen cselekedetei elégteli ki".

Wilson elnök teljesen elhárította magáról és Amerikáról is azt a feladatot, hogy a döntőbíró tisztét gyakorolja a volt osztrák-magyar monarchiából kivált népek elhelyezkedésének ügyében.

A fegyverszüneti feltételek szerint Magyarországot határkérdése is a békekonferencia elé utasították.

A BÉKEKONFERENCIA DÖNTÉSE.

A békekonferencia meghallgatta Szerbia, Cseho-Szlovákia, Románia megbízottainak előterjesztéseit és igényeit, ezenkívül ama bizottságok jelentéseit is, amelyek helyszíni vizsgálatot folytattak Magyarországon, a megszállott területeken.

A békekonferencia álláspontja az, hogy az érdekelte országok kísérleljenek meg megegyezésre jutni a határokat tekintetében. Abban az esetben pedig, ha megegyezés nem sikerült, akkor a békekonferencia a bizottságok jelentése alapján fog dönteni. De nagyon valószínű, hogy döntött is, noha a döntését még nem hozta nyilvánosságra.

A békekonferencia eljárási módját és döntését hajszálnyira sem tudjuk befolyásolni, nines mód és eshetőség arra, hogy odaférközzünk, hogy kívánságunkat, szavunkat oda eljuttassuk.

Mégis — mondják — meg kell kísérlelnünk mindent, hátha mégis tehetünk valamit. Idősejűtlen kísérletekkel csak elébe vágnunk komoly akcióknak, amelyekre rögtön a békekötés után alkalmunk nyílik. Ezenkívül könnyen megtörténhet, hogy ellenszenvet keltünk, noha mindennél fontosabb, hogy Amerika rokonszenvét kiérdemeljük.

E rokonszenvet első sorban azzal éleszthetjük, ha nem lépünk át a megengedett határokat, ha fájdalmas érzéseink dacára is megőrizük teljes és méltóságteljes nyugalmunkat.

MAGYARORSZÁG ÜGYEBEN CSAK ILLETÉKES EMBEREK SZÓLHATNAK.

E pillanatban semmit sem tudunk tenni Magyarországot érdekében, nagyon egyszerű oknál fogva: ninesen rá mód. Nagy akarásokkal, szalmaláng lelkesedésben fogant felfújt tervekkel ninesen segítve Magyarországot.

Magyarországot területi épségét, ha még esetleg nem határozott a békekonferencia, a mi kedvünkért nem tartják fenn. Csak az menthetné meg, ha van még rá lehetőség, — hogy a szlovákok, felsőmagyarországi magyarok, az erdélyi románok és székelyek, a bánáti szerbek, magyarok és németek tiltakoznak a kiszakításuk ellen. Maga a magyar kormány sem kérhet a jelen viszonyok közepette egyebet, minthogy ez érintett népek is hallgattassanak meg hovatartozandóságukat illetőleg az önmegvédezési jog elve alapján.

Feltéve azt a kedvező eshetőséget, hogy a szóban levő népeknek megadatik a mód népszavazás útján határozni sorsuk felett, még akkor is a magyar kormány vagy a magyar kormány illetékes képviselőinek fel kellene ajánlaniuk a feltételeiket, amelyek között biztosítják a különböző népek autonómiaját.

Fel van valaki is arra hatalmasva, hogy a magyar kormány vagy a magyar nép nevében Amerikában tárgyaljon? Tudunkkal senki sem.

Ha pedig megbízás nélkül valaki kiáll és követeli Magyarországot területi épségét, anélkül, hogy nyilatkozhata a nemzetiségi kérdés megoldásának mikéntjéről, sokkal többet árt az ügynek, mint használ, mert azt a gyanút kelti, hogy a régi állapotokat akarja visszaállítani. Nekünk amerikai magyaroknak ninesen jogunk lemondani Magyarországot területi épségéről, mint egyesek megtették, de ahhoz sincs jogunk, hogy követeljünk.

Bizuk Magyarországot ügyének képviselőit azokra, akik fel vannak ruházva a megfelelő hatáskörrel és jogszággal.

HA BEKEKÖTÉS UTÁN ALKALMUNK NYÍLIK.

A fedélközben utazni a mai időben majdnem olyan költséges, mint a háború előtt az első és második osztályon való utazás volt. Egy fedélközi hajójegynek ára 60 és 80 dollár között váltakozik. A drágaság dacára tömegesen tudóznak a hazatérni kívánók a barge officeben levő bevándorlási hatóságokhoz, ahol a hazatéréshez szükséges engedélyeket (permit) állítják ki. Hosszu sorokban állanak ott a világ minden nemzetének népei és türelmesen várakoznak, míg a sor rájuk kerül.

Nagy számban jelentkeznek a barge officeben a magyarok is és pedig nemcsak New Yorkból, hanem a vidékről is, holott elég gyakran megirtuk, hogy kisírt dolog annak lehetősége, hogy ellenséges idegen a békekötés előtt elhagyhassa az Egyesült Államokat és kisírt annak a lehetőség is, hogy magyar ember utazási engedélyt kapjon. Különböző ped az engedély végett való jelentkezésre az ország bizonyos kerületekre lett beosztva és így a vidékiek hiába utaznak ide és jelentkeznek a new yorki hatóságnál. Csak dolgot adnak a bevándorlási hatóság magyar tolmácsainak, akik őket a hely-

zetről kellőleg felvilágosítják. A 16,854 visszavándorló leg- többje bőven el volt látva pénzzel, amelynek legnagyobb részét a háború ideje alatt takarították meg. A hozzájuk intézett kérdésre, hogy miért utaznak haza, majdnem mindegyen azt válaszolja, hogy nagyon megfogyott a munka az ipartelepeken. Az ország nyugati részéből érkezők azt beszélik, hogy Californiában a prohibícióval megölték a bortermelést, ezer és ezer szőlőmunkás maradt majd kereset nélkül és mintsem megtakarított pénzüket itt elkölték, inkább haza utaztak.

Amikor az kérdézték tőlük, hogy ismét visszatérnek-e az Egyesült Államokba, majdnem egyhangulag ezt felelték: "Csak akkor, ha igen rosszul menne otthon dolgunk".

Szerkesztői üzenetek.

Gáspár Tamás, Youngwood, Pa. — Kiss Emil könyvesháza, 132 Second Ave., New York. — 2. Rendelje meg az Angol Nyelv-mestert kiadóhivatalunkban. Ára 1 dollár.

Miskey Gyula, Dayton, O. — Elvből nem adhatunk felvilágosítást, mert célja törvényellenes. 2. Jó magyar ügyvédek című lapunk hirdetései között megtalálható.

Petro József, Mc Comas, W. Va. — Ha Ön a Liberty Bond árát lefizette, akkor a társaság köteles azt Önnek kiadni és Ön azt joggal követelheti.

Szabó József, South Bend, Ind. — Ebben a dologban csak egy jó megbízható orvos tud tanácsot adni.

K. K. — Ha bejön hozzánk, minden felvilágosítást meg-

A VISSZAVÁNDORLÁS.

New York, N. Y. — A bevándorlási hatóság kimutatása szerint 16,854 bevándorló hagyta el a február hónap az Egyesült Államokat és utazott vissza Európának különböző országaiba. Tudvalevőleg a bevándorlási hatóság épp úgy ellenőrizi a visszavándorlást, mint a bevándorlást. A bevándorlási tisztviselő nyilatkozata szerint a március havi visszavándorlás tetemesen felül fogja múlni a február havi visszavándorlást. Az említett visszavándorlók mindannyian a fedélközben utaztak.

A fedélközben utazni a mai időben majdnem olyan költséges, mint a háború előtt az első és második osztályon való utazás volt. Egy fedélközi hajójegynek ára 60 és 80 dollár között váltakozik. A drágaság dacára tömegesen tudóznak a hazatérni kívánók a barge officeben levő bevándorlási hatóságokhoz, ahol a hazatéréshez szükséges engedélyeket (permit) állítják ki. Hosszu sorokban állanak ott a világ minden nemzetének népei és türelmesen várakoznak, míg a sor rájuk kerül.

Jobb Világítás Kevesebb Pénzért

Ha tungsten lámpát használ carbon lámpa helyett, több világítást kap és kevesebb villanyt használ. Ugyasint jobb világítást nyer, mely könnyebb a szemnek.

Könnyen lehet a tungsten és a carbon lámpát megkülönböztetni. A tungsten lámpában a szálak több "V" alakban vannak, míg a carbon lámpában a szálak gömbölydedek. Ha villanyvilágításával kapcsolatban valamit nem ért, kérjen felvilágosítást emberünkől az áru házában.

The New York Edison Company
 At Your Service
 Főiroda: Irving Place és 15-ik utca.
 Fiókirodák és Kiállítási Termek a Község Kényelmére

426 Broadway | 126 Broadway Street | 134 West 42nd Street
 13 Irving Place | 151 East 98th Street | 15 East 125th Street
 302 East 149th Street
 Tremont & Monterey Aves

ITT A TAVASZ

és hogy sikerük biztos legyen, a gazdálkodás és kertészkedés terén és hogy befektetett pénzüket, egész nyári drága munkájukat és egy hosszú évi szép reményük kárba ne vesszen, óva intjük önöket, hogy ne vásárolják vető-mag és más egyéb szükségletüket a gazdálkodás terén, tapasztalatlan, kétes egyéneknek, kik csak mátoljainapra számítanak az önké bízalmára, hanem csak is egyedül

KÁLLAY TESTVÉREK-FÉLE
 friss, csiraképes, magyar fajta, saját telepünkön termelt és kipróbált tavaszi vetőmagvakat vessenek.

Cégünk 12 évi becsületes szolgálata és ezer meg ezer elismérolt leveli bizonyítéka annak, hogy mindenki bizalommal fordulhat a

KÁLLAY TESTVÉREKHEZ
 ha a gazdaság vagy kertészet terén bármire is szüksége van. Iradjon az 1919. évre szóló kertészeti nagy KÉPES ARJEGYZÉKERT az alábbi címre:

Kállay Bros. Company
 R. F. D. 1, Box 217, Painesville, Ohio.

Petersonlyem — főlösszu magyar.

Fontos Értésítés.

A Transatlantic Trust Company bírői döntés alapján végleg feloszlatták. Ugyanezen hivatalos döntés kimondja, hogy egy estandón belül a Transatlantic Trust Company-nak minden tisztelet le kell bonyolítani.

Az amerikai magyarságnak, mint mindig, most is készségesen állók szolgáltatására és szivesen elintésem az amerikai magyarság ügyeit, ha a könyvoskókat címrere beküldik.

BETTEK UTÁN KAMATOT FIZETEK.

KISS EMIL Bankár
 133 SECOND AVENUE, NEW YORK.

Állami felügyelet alatt. Alapítva 1898-ban.

Jobb Világítás Kevesebb Pénzért

Ha tungsten lámpát használ carbon lámpa helyett, több világítást kap és kevesebb villanyt használ. Ugyasint jobb világítást nyer, mely könnyebb a szemnek.

Könnyen lehet a tungsten és a carbon lámpát megkülönböztetni. A tungsten lámpában a szálak több "V" alakban vannak, míg a carbon lámpában a szálak gömbölydedek. Ha villanyvilágításával kapcsolatban valamit nem ért, kérjen felvilágosítást emberünkől az áru házában.

The New York Edison Company
 At Your Service
 Főiroda: Irving Place és 15-ik utca.
 Fiókirodák és Kiállítási Termek a Község Kényelmére

426 Broadway | 126 Broadway Street | 134 West 42nd Street
 13 Irving Place | 151 East 98th Street | 15 East 125th Street
 302 East 149th Street
 Tremont & Monterey Aves

ITT A TAVASZ

és hogy sikerük biztos legyen, a gazdálkodás és kertészkedés terén és hogy befektetett pénzüket, egész nyári drága munkájukat és egy hosszú évi szép reményük kárba ne vesszen, óva intjük önöket, hogy ne vásárolják vető-mag és más egyéb szükségletüket a gazdálkodás terén, tapasztalatlan, kétes egyéneknek, kik csak mátoljainapra számítanak az önké bízalmára, hanem csak is egyedül

KÁLLAY TESTVÉREK-FÉLE
 friss, csiraképes, magyar fajta, saját telepünkön termelt és kipróbált tavaszi vetőmagvakat vessenek.

Cégünk 12 évi becsületes szolgálata és ezer meg ezer elismérolt leveli bizonyítéka annak, hogy mindenki bizalommal fordulhat a

KÁLLAY TESTVÉREKHEZ
 ha a gazdaság vagy kertészet terén bármire is szüksége van. Iradjon az 1919. évre szóló kertészeti nagy KÉPES ARJEGYZÉKERT az alábbi címre:

Kállay Bros. Company
 R. F. D. 1, Box 217, Painesville, Ohio.

Petersonlyem — főlösszu magyar.

Fontos Értésítés.

A Transatlantic Trust Company bírői döntés alapján végleg feloszlatták. Ugyanezen hivatalos döntés kimondja, hogy egy estandón belül a Transatlantic Trust Company-nak minden tisztelet le kell bonyolítani.

Az amerikai magyarságnak, mint mindig, most is készségesen állók szolgáltatására és szivesen elintésem az amerikai magyarság ügyeit, ha a könyvoskókat címrere beküldik.

BETTEK UTÁN KAMATOT FIZETEK.

KISS EMIL Bankár
 133 SECOND AVENUE, NEW YORK.

Állami felügyelet alatt. Alapítva 1898-ban.

Korona utalványok \$10.00 száz korona

HA a jelenlegi alacsony árfolyamon akar koronákat biztosítani, megteheti úgy, hogy nálunk egy prágai bankra szóló bankutalványt vásárol, amely utalványt később bármely címre, bármely országba minden költség nélkül továbbíthatja.

A koronautalványokért fizetesképen elfogadjuk a Transatlantic Trust Company koronabetét könyveit is.

További információért írjon erre a címre:

JOHN NEMETH STATE BANK
 1597 SECOND AVE. NEW YORK.

Kovács Ferenc, McKeesport, Pa. — A mi véleményünk szerint Ön csak kétezen felül köteles fizetni. — Jelenleg még nem lehet a családot kifizetni. ki.

J. V. Oláh, Stella, Wash. — Polymodhat most a második papírrét, ha első papírját Amerika háborúba lépése előtt vette ki.

ITT A TAVASZ

és hogy sikerük biztos legyen, a gazdálkodás és kertészkedés terén és hogy befektetett pénzüket, egész nyári drága munkájukat és egy hosszú évi szép reményük kárba ne vesszen, óva intjük önöket, hogy ne vásárolják vető-mag és más egyéb szükségletüket a gazdálkodás terén, tapasztalatlan, kétes egyéneknek, kik csak mátoljainapra számítanak az önké bízalmára, hanem csak is egyedül

KÁLLAY TESTVÉREK-FÉLE
 friss, csiraképes, magyar fajta, saját telepünkön termelt és kipróbált tavaszi vetőmagvakat vessenek.

Cégünk 12 évi becsületes szolgálata és ezer meg ezer elismérolt leveli bizonyítéka annak, hogy mindenki bizalommal fordulhat a

KÁLLAY TESTVÉREKHEZ
 ha a gazdaság vagy kertészet terén bármire is szüksége van. Iradjon az 1919. évre szóló kertészeti nagy KÉPES ARJEGYZÉKERT az alábbi címre:

Kállay Bros. Company
 R. F. D. 1, Box 217, Painesville, Ohio.

Petersonlyem — főlösszu magyar.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

WHEELING, W. VA., MARTINS FERRY, D. ÉS KÖRNYÉKI HIREK.

Irodavezető: Jaskó J. Árpád, 54—11th St. Wheeling, W. Va.

HÁROMSZOR AZ OPERÁLÓ ASZTALON.

Martins Ferry, O. — Konyha Bálint honfitársunkat ismét megoperálták. Régi gyomorba igaztalt már harmadszor juttatta Konyhát az operáló asztalra. A napokban megje...

BANKRABLÓ SUHANCOK.

Yorkville, O. — Két fiatal, 19 éves Shane, Paul Poulain és Donald Shane martinsferryi lakosok a múlt szombaton reggel 9 óra 10 perckor egy kis friss pénzre szert teendő...

esak le lettek fűelve anélkül, hogy lövöldözésükkel valakit is megsebzettek volna. A két rabló suhancot aztán a közben elősiető rendőrök vették pártfogás alá, elszállítván őket az esti vonattal Steubenvillebe a megyei börtönbe. A két suhanc zsebeiből előbb persze a lopott pénzeket kiszedték s azt megolvastva kiitták, hogy a banknak egy cent kára sincs.

SZTRAJKOLÓ RENDŐRÖK.

Bellaire, O. — A bellairei rendőrség keveselven az eddig kapott fizetést, sztrájkra készül. Miután pedig a túzóltok, utcaseprők és más városi alkalmazottak sinének jelenlegi fizetésükkel megelégedve, így a rendőrség ügyét magukévá téve kimondták, hogy ha mindannyian kedvezőbb fizetést nem kapnak, sztrájkolni fognak. A polgármesternek ilyen értelemben küldött ultimátumukra most kíváncsián várják a feleletet.

LETARTÓZTATOTT BORBÉLY.

Steubenville, O. — George Rebiéh helybeli borbély megfélekedve, hogy revolvere töltve van, véletlenül agyonlőtte Robert Snodgrass 17 éves fiút. Már majdnem akaratlannan történt szerencsétlenségnek lett az ügy elbíráva, mig nem tartózták meg a fiút, hogy az agyonlőtt fiu hozzátartozói nem fogadván el a "csupán véletlenségből történt" védekezést, a borbélyt elfogatták és gondatlanságából történt emberölésért fogják felelősségre vonni.

JÓTEKONYSÁG.

Duquesne, O. — Szerencsétlen világtalan honfitársunk: Kiss Károly duquesnei lakos segített megértő szívettel karolta fel a tóparti egyház. — Ashtabuláról \$12.50, Conneautról \$21.50, Fairportról \$24.40 gyűlt be. A részletes nyugtázást a "Magyar Egyház"-ban találhatják az érdeklődők.

BUFFALO ÉS KÖRNYÉKE

Tudatos tisztelt honfitársaimmal, hogy az új szövet-mintám, körülbelül ezer szímben, megérkeztek. Ha valaki jó szabás ruhát akar, úgy az itteni, mint az óhazai szabás szerint, azt csakis egyedül a legregibb bufalói magyar szabónál: Gergely Jánosnál kaphatja. Elvállalok vasalást, tisztítást és javítást is. Elfogadok Liberty Bondot is. Kérem honfitársaim szives pártfogását. Tisztelettel: GERGELY JÁNOS, 60 Farmer St. (Black Rock), Buffalo, N. Y.

TALALMANYT KÖNYVEN CSINÁLHAT, HA TUD ERŐSEN GONDOLKOZNI.

Éppen MOSTAN és éppen ITTEN — van a felkeltő nagy alkalmak egy ilyes gondolat hírt és vagyoni hozhat: — amit képes megenni, AZT TEGYE MEG MOST. Találmanyok értékesek és mindenkit segítenek, hogy az óvének értéket megkapja. Ha van találmánya, vagy ha akar egyet csinálni, írjon azonnal UJ MAGYAR KÖNYVNEKÉRT. — mi azt ingyen és pontosan elküldjük. Mikor megszerzik a szabadalmat, saját költségükön hirdetik az egész országban, HOGY AZT, EL IS ADHASSA. Irodánk a világ legnagyobb szabadalmi irodája, Washingtonban, saját készítésű dolláros épületünkben van. VICTOR J. EVANS & CO. Victor Bldg. A. Washington, D. C.

Jön a Tavasz!

Minden ember örül neki. De nem hozhat örömet az olyan embernek, aki KÖSZVÉNYBEN szenved mert az ilyen ember minden porcikája megérzi az időváltozást és amig egészséges embertársai örülnek a tavasz jöttének, ő szegény feje

NYÖG ÉS JAJGAT.

Hej pedig, ha hallgatna az okos szóra, ha megfogadná a jó tanácsot ő is, mint ezer és ezer más, megszabadulna köszvényes bántalmaitól.

REMO KANALAS KÖSZVÉNY ORVOSSÁG

a köszvényes bántalmak igazi gyógyszere. Erre van szüksége és semmi másra. Egy üveg \$1.00, 3 üveg \$2.50, postán \$2.80, 6 üveg a teljes készlet \$5.00. E címen kapja a valódit:

CLEVELANDI KORONA GYÓGYSZERTÁR 2812 E. 79th ST. I. CLEVELAND, O. MAS BAJÁVAL IS FORDULJON BIZALOMMAL HOZZÁNK.

EGYHÁZI HIREK.

HIREK A BROWNSVILLEI, PA. ÉS VIDÉKI REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL. KERESZTÉLESEK. Dearth, Pa. — Balogh Lajos és neje, szül. Batizi Erzsébet, téesói (Mármaros) születési házaspár leánya Eszter nevet kapott. Kerestzőlesek: Szabó Bálint és Szabó Mártonné, szül. Lajos Eszter vestaburgi lakosok.

West Brownsville, Pa. — Osváth Imre, esobaji (Szabolcs megye) és neje, szül. Homok Veron. tiszapéterfalvi (Gocsa megye) származású szülők fia Sándor nevet nyert. Kerestzőlesek: Horváth Lajos és neje, szül. Homok Erzsébet west brownsvillei lakosok.

HALÁLOZÁS. Ida May, W. Va. — Méretlen fájdalom lett osztályrésze Bakos Bálint tiszászei (Szatmár) és Ács Juliánna körmői (Szatmár) illetőségű hitvestársának, amennyiben két és fél éves Bálint nevű gyermekük hirtelen elvezeték. Az egészséges, korlátlanul értelmi fejlettséggel megáldott, okos fiúcska a konyhában véletlenül forró vízbe esett, s nem is annyira a szenvedett égési sebek, mint inkább az ijedelemmel járó szívroham folytán szenvedett ki. Temetése a telep csekély számú magyarságának részvételével folyt le. A gyászszertartást Székely Sándor brownsvillei, Pa. ref. lelkes vezegte. A kis koporsót a fairmonti (W. Va.) protestáns temetőben hantolták el.

EGYHÁZI KÖLCSÖNÖK. Brownsville, Pa. A magyar ref. lelkesek céljaira újabb a következő kölcsönök folytak be: Farkas István, Csiki József, Gergely András, Baezok István és Kerekes Lukács István értékek Liberty bond. — Ilyenmű ajánlatok a lelkipásztornál bármikor eszközölhetők. Mult kimutatásunkba hiba osuzott be, amennyiben né-

Woodville, Pa. — A napokban halt meg hosszas szenvedés után Woodvilleben Kutor József ötletlen ifju, aki életének utolsó napjaiban nagyon sokat szenvedett. A szülőházában szülei s testvérei s itt egy testvére, Kutor János és sógora, Lukács István gyászolják, akik igen szép temetést rendeztek a számára. A temetést Kalassy Sándor esperes végezte, aki nemcsak a vallás igével igyekezett vizsgálni a szomorko-

HIREK A PITTSBURGHI ÉS VIDÉKI MAGYAR REFORMATUS EGYHÁZ ELETEBŐL. Közli: Kalassy Sándor, esperes-lelkész. HALÁLOZÁS. Woodville, Pa. — A napokban halt meg hosszas szenvedés után Woodvilleben Kutor József ötletlen ifju, aki életének utolsó napjaiban nagyon sokat szenvedett. A szülőházában szülei s testvérei s itt egy testvére, Kutor János és sógora, Lukács István gyászolják, akik igen szép temetést rendeztek a számára. A temetést Kalassy Sándor esperes végezte, aki nemcsak a vallás igével igyekezett vizsgálni a szomorko-

Woodville, Pa. — A napokban halt meg hosszas szenvedés után Woodvilleben Kutor József ötletlen ifju, aki életének utolsó napjaiban nagyon sokat szenvedett. A szülőházában szülei s testvérei s itt egy testvére, Kutor János és sógora, Lukács István gyászolják, akik igen szép temetést rendeztek a számára. A temetést Kalassy Sándor esperes végezte, aki nemcsak a vallás igével igyekezett vizsgálni a szomorko-

Woodville, Pa. — A napokban halt meg hosszas szenvedés után Woodvilleben Kutor József ötletlen ifju, aki életének utolsó napjaiban nagyon sokat szenvedett. A szülőházában szülei s testvérei s itt egy testvére, Kutor János és sógora, Lukács István gyászolják, akik igen szép temetést rendeztek a számára. A temetést Kalassy Sándor esperes végezte, aki nemcsak a vallás igével igyekezett vizsgálni a szomorko-

Woodville, Pa. — A napokban halt meg hosszas szenvedés után Woodvilleben Kutor József ötletlen ifju, aki életének utolsó napjaiban nagyon sokat szenvedett. A szülőházában szülei s testvérei s itt egy testvére, Kutor János és sógora, Lukács István gyászolják, akik igen szép temetést rendeztek a számára. A temetést Kalassy Sándor esperes végezte, aki nemcsak a vallás igével igyekezett vizsgálni a szomorko-

Woodville, Pa. — A napokban halt meg hosszas szenvedés után Woodvilleben Kutor József ötletlen ifju, aki életének utolsó napjaiban nagyon sokat szenvedett. A szülőházában szülei s testvérei s itt egy testvére, Kutor János és sógora, Lukács István gyászolják, akik igen szép temetést rendeztek a számára. A temetést Kalassy Sándor esperes végezte, aki nemcsak a vallás igével igyekezett vizsgálni a szomorko-

Woodville, Pa. — A napokban halt meg hosszas szenvedés után Woodvilleben Kutor József ötletlen ifju, aki életének utolsó napjaiban nagyon sokat szenvedett. A szülőházában szülei s testvérei s itt egy testvére, Kutor János és sógora, Lukács István gyászolják, akik igen szép temetést rendeztek a számára. A temetést Kalassy Sándor esperes végezte, aki nemcsak a vallás igével igyekezett vizsgálni a szomorko-

Woodville, Pa. — A napokban halt meg hosszas szenvedés után Woodvilleben Kutor József ötletlen ifju, aki életének utolsó napjaiban nagyon sokat szenvedett. A szülőházában szülei s testvérei s itt egy testvére, Kutor János és sógora, Lukács István gyászolják, akik igen szép temetést rendeztek a számára. A temetést Kalassy Sándor esperes végezte, aki nemcsak a vallás igével igyekezett vizsgálni a szomorko-

A NAGY CIPŐSZÁMLAK LESZALLITHATÓK

JÖN A CIGÁNYPRIMÁS MILLIÓS ÖRKSÉGGEL PITTSBURGH-BA. Március 17-én, a jövő hét hétfőn este pont 8-20-órás órák között lesz rendezve a Pittsburgh és környéki magyarok számára...

JÖN A CIGÁNYPRIMÁS MILLIÓS ÖRKSÉGGEL PITTSBURGH-BA. Március 17-én, a jövő hét hétfőn este pont 8-20-órás órák között lesz rendezve a Pittsburgh és környéki magyarok számára...

Neolin Soles

dókat, hanem szép buesztatót is tartott a halott felett. A temetésre a Brucetonban lakó felsőborsodi magyarok közül sokan megjelentek, mert a megdölgőlt ifju közbeszólásban állt mindenki előtt. Aki nek ilyen sok tisztelője van a koporsóban, az ha ifjan kell is eltávoznia, nem élt hiába.

URVACSORAOSZTÁS TRAVESEKYNBEN.

Traveky, Pa. — Közbejött akadályok miatt mindaddig nem kezdhették meg az istentiszteleteket ezen a helyen, de most, — ha Isten éltet — március hó 23-án, a hónapnak a negyedik vasárnapján megterjük itt az Urnak szent asztalt. Készüljenek és jöjjenek el a hívek a gladden templomba, ahol istentiszteleteket tartani szoktak. Az istentisztelet kezdete pont fél nyolc órakor.

Készítsen sört a lakásán.

Ígyon valódi habos sört "Victoria" márkájú sörrel. Ez a legjobb komlóval és malattal jant készítették és nagyon egyszerű utasítás szerint kitűnő sört állíthat elő belőle.

VIGYAZZON A LÉPÉSEIRE.

Ez a jól ismert kifejezés magától értetődik és mégis oly sokszor megfeledkezünk róla, miért is mindennapos az izomrándulás, különösen ebben a hónapban. ... hosszabbítsa meg a fájdalmakat mindenféle hasznontalan gyógyszerrel, hanem használjon azonnal Triner's Liniment. Ez a szer azonnali és biztos enyhülést ad ezenkívül neuralgia, reuma, zsába, daganatok stb. esetében is. A gyógyszerárakban most is a régi áron kaphatja meg. Triner's American Elixir or Bitter Wine, a kitűnő szer székrekedés, étvágytalanság, fejfájás és a gyomorrendellenességekkel összekötött másféle bajok ellen és Triner's Angeli-c Tonic, az életerő visszatartásának ez a felülmulthatlan gyógyszere, kissé emelkedett az árban, azonban veivünk tudni fogják, hogy az egyes alkatrészek égmagasságba szökött árai és az új nagy adók a többiekben az okai ennek az emelkedésnek, melyért azonban bőven kárpótol a két szer állandó joghatásá. Kérje a gyógyszerészétől a Triner-féle készítményeket. Joseph Triner Company 1333—1343 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Liberty Mulató Minden időben kitűnő magyaros ételek és hűsítő italok. Minden este zené. 1612 E. 30 St. Lorain, O.

Liberty Mulató Minden időben kitűnő magyaros ételek és hűsítő italok. Minden este zené. 1612 E. 30 St. Lorain, O.

Liberty Mulató Minden időben kitűnő magyaros ételek és hűsítő italok. Minden este zené. 1612 E. 30 St. Lorain, O.

Liberty Mulató Minden időben kitűnő magyaros ételek és hűsítő italok. Minden este zené. 1612 E. 30 St. Lorain, O.

Liberty Mulató Minden időben kitűnő magyaros ételek és hűsítő italok. Minden este zené. 1612 E. 30 St. Lorain, O.

Liberty Mulató Minden időben kitűnő magyaros ételek és hűsítő italok. Minden este zené. 1612 E. 30 St. Lorain, O.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

JÓ BARÁT A SZÜKSÉGBEN Pain-Expeller. Már több mint ötven év hozza ide az mindig kitűnő és hasznos és mindig eredményes használatot reuma, fájalmak, ízületi, csípő és izom fájalmak, húlé és köbögés ellen.

REGÉNY.

WINNETOU A VÖRÖS GENTLEMAN, AZ APACOK FŐNÖKE

I. KÖTET.

Másnap a kék, kik a kio-
waket titokban követtek, viz-
szatérték: jelentették, hogy
azok megállapodás nélkül el-
vonultak s így most nincs
szándékukban ellenségeskedést
folytatni.

Én pedig a nyugalomnak és remé-
nyezem mégis a tevékenységnek
ideje következett. Samnek, Diek
nek és Willnek az apacsok
vendégszeretete nagyon inyü-
re volt: alaposan kipihenték
magukat. Az egyetlen tevé-
kenység, amelyet Hawkens ki-
fejtett, az volt, hogy Maryjé-
vel naponként sétalovaglás-
tett, hogy, mint ő kifejezte,
"esodálni tanulja fogásait" és
hozzászokik az ő lovaglási mód-
jához.

Én pedig nem feledtem a
medvebőrre. Winnetou azon
iparkodott, hogy az "indiani-
skolába" fogjon. Gyakran egész
nap távol voltunk, hosszú lovag-
lásokat tettünk, miközben min-
denben grakoronom kellett ma-
gamat, ami a vadászathoz és
háborúhoz tartozott. Mászkal-
tunk az erdőben, miközben a
lopódásban kitűnő oktatást
nyertem. Valóságos "hadgya-
korlatokat" végeztem velem. —
Gyakran elvált tőlem és földad-
tul tűzte ki, hogy őt keressem.
Mindent elkövettem, hogy nyu-
mait eltörölje s én épp úgy
iparkodtam azokat földaláni.
Mily gyakran rejtőzött ilyenkor
valamely sűrű bozótban, vagy a
lecsüngő bokroktól elfedve állt
a Pecos vízében és elnézte, hogy
mint kerestem őt. Figyelmeztet-
tett hibáimra és megmutatta
példájával, mint kellett volna
viselnem magamat és mit kel-
lett volna tennem vagy elhagy-
nom. Ez rendkívül kitűnő tanít-
ás volt, melyet ő épp oly ked-
vel adott, mint amily örömmel
és csodálattal voltam tanítvá-
nya. Eközben sohá se jött dicsé-
ret ajakára, de az sem, amit
rosszalás alatt értünk. Mester
levén mindenben, amit az indián

élet megkövetel, mester volt a
tanításban is.
Mily gyakran jöttem ilyenkor
haza elfáradva és mintegy ösz-
szetört tagokkal! De még ak-
kor se voltam nyugton, mivel
meg akartam tanulni az apacsok
nyelvét és oktatást vettem a
pueblóban. Itt két tanítóm és
egy tanítónóm volt: Nso-tsi a
meszkalérok, Intsu tsuna a lla-
nerók és Winnetou a navajók
tájszólására tanított. Mivel ezek
a nyelvek közel rokonságban
állnak egymással és nem nagy
szókincsrel rendelkeznek: ezek-
lel a gyakorlatokkal is gyorsan
előre haladtam.

Ha Winnetou nem messze tá-
vozt volna a pueblótól, néha
megtörtént, hogy Nso-tsi részt-
vett kirándulásainkban. Ilyen-
kor láthatólag nagy örömet ér-
zett, ha jól megdóltam föld-
adataimat.

Egyzser az erdőben voltunk,
hol Winnetou fölszóltott, hogy
távraozom el és csak egy negyed
óra múlva legyek ismét helyim-
kön. Akkorra nem találok ott
őket és keressem meg Nso-tsit,
aki nagyon jól el fog rejtőzni.
Jó dárabon elmentem tehát, vá-
rakoztam, míg az idő el nem
mult s aztán visszatértem. Mind-
kettőnek a nyomai, melyek kitű-
nően látszóak voltak, de az in-
dián hírtelen hiányoztak az in-
dián leány lába nyomai. Termé-
szetesen tudtam, hogy rendkívül
könnyű járása volt: de a talaj
puha volt s így okvetlenül va-
lami, habár még oly csekély
nyomjelzésnek kellett lennie, de
nem találtam semmit, éppen
semmit, egyetlen lenyomott vagy
letört növényecské se, habár
éppen ezen a helyen igen sűrű
és érzékeny moha volt. Csak
Winnetou nyoma volt világosan
látható: de ahhoz nem volt sem-
mi közöm, mivel nem őt, hanem
hugát kellett keresnem. Ő minden
esetre a közelben volt, hogy ti-
kon megfigyeljen, vajjon hibá-

kat követek-e el, vagy se.
Még egyszer és még egyszer
kutattam a körben, de a legese-
kélyebb támaszpontot se talá-
tam. Ez furcsa volt. Gondolko-
zni kezdtem. Nso-tsinak okvetle-
nül valami nyomot kellett hátra-
hagynia, mivel itt nem érthet-
tél, de a földet, hogy a lágy moh
el ne árulja. Láb érje a földet!
Ah! Hátha Nso-tsi nem is érin-
tette?

Megvizsgáltam Winnetou nyu-
mait: mélyen behatoltak, mé-
lyebben, mint azelőtt. Hátha
karjára vette hugát és elvitte?
Akkor a földad, melyet kitű-
nően, nézete szerint nagyon ne-
hez, de nézetem szerint nagyon
könnyű volt attól a pillanattól
fogva, amelyekben kitaláltam,
hogy Nso-tsi úgy vitte.

E teher következtében nyo-
módtak be mélyebben lábai. —
Most azon kellett igyekeznem,
hogy az indián nőnek nyomait
találjam meg. Ezeket természet-
esen nem lenn a földön, hanem
fölből kellett keresnem.

Ha Winnetou egyedül ment
át az erdőn, karjai szabadok
voltak és nem került fáradsá-
ga, a bozótban keresztüljutni. De
ha hugát kellett vinnie, okvetle-
nül törött galyaknak kell len-
niök. Követtem lába nyomait s
eközben fölglyememet nem a

szapásra, hanem a bozóra for-
ditottam. Valóban! Miközben
terhével áthatolt rajta, karjai
nem voltak szabadok és nem tol-
hatta azt szét óvatosan: Nso-
tsinak eszébe se jutott, hogy ezt
megtegye s így több helyen tört
galyakát és megsejült leveleket,
tehát jeleket találtam, amelyek
nem keletkezhetek volna, ha
Winnetou egyedül megy keresztu-
tul.

A nyom nyilegyenes irányban
az erdő egy tisztására s azon á-
épp oly egyenes vonalban véte-
tt. Odaát, a tisztás túlsó szé-
lén bujtak el bizonytalan mind-
ketten, jót mosolygván maguk-
ban, hogy lehetetlen lesz meg-
oldanom földadatomat. Egyenesen
átmehettem volna: de én jobban
akartam dolgomat végezni s ra-
juk akartam rontani. Azért min-
dig óvatosan fűdözet alatt ma-
radva, körüllopódtam a tiszt-
ás körül. A túlsó oldalra érke-
zem, mindenképp előttem Win-
netou nyomát kerestem. Ha to-
vább ment, meg kellett látnom.
Ha nem láttam, akkor Nso-tsi-
val elrejtőzött. Lefeküdtem a
földre és nesztelenül félkörben
tovább kusztam, miközben azon
igyekeztem, hogy mindig fák és
bokrok mögött, rejtve marad-
jak. Semmi látnom nem volt
látható. Ethat amit sejtettem.

ezerekhez, akik szerke az országban használ-
ják ezt az orvosságot.
Mi azt állítjuk, hogy a bulgár vér tea rend-
szeres használata meghosszabbítja az életet.
A bolgárok használják és tényleg ők a leg-
hosszabb életű nép a világon. Az asszonyaik
erősek és fejlettek. Itt messében Pittsbu-
rghban, a bulgár vér tea használóinak rózsás ar-
cszina, a férfiaknak, nőknek, gyermekeknek
egyaránt, a természet emez orvosságának
nagyszerűségét bizonyítja.

Ha mindenekeftelt teljesen ártalmatlan a
bulgár vér tea. Az Ön szervezetével csakis jót
tehet. Nincs egyetlen alkatrésze, mely javára
ne lenne a májnak, gyomornak, veséknek,
vagy a hólyagnak. Ez különösen a reumánál
tűnik ki, mert amint a mérgek eltűnnek a
szervezetéből, a kín és fájdalom is eltűnik. A
sörpés és májgyulladás nők megmondhatják,
hogy mennyire segített rajtuk a bulgár vér
tea.

A bacillusok nem főszelhetők be magukba, ha a szervezet előtt tud állni nekik. Ezért helyes az
az állítás, hogy ha ezeket a roszkat fűlkatrészetek használja, az egész családja megóvja az egészségét.

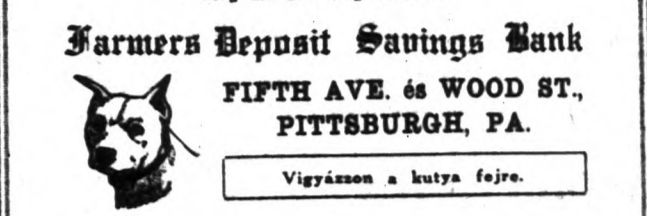
KÉRJE A BULGÁR VÉR TEÁT BÁRMELY GYÓGYSZERÜZLETBEN
vagy pedig küldeni fogunk Önnek egy 5 hónapra elég családi dobot \$1.25-ért, öt nagy dobot
pedig \$5.00-ért. Cim:

Marvel Products Co.
110 MARVEL BUILDING
PITTSBURGH, PA.

100.000.00 dollárral gazdagabbak.

A mi betevőink ma 100.000.00 dollárral többet érnek,
mint értek hat hónappal ezelőtt, tekintettel arra, hogy
már megkapták a március 1-én esedékes kamatos
kamataikat.

HAT ON MIERT NEM
részeseedik a takarítás, elágedett emberek eme féltévi
járandóságában? Egy rongyos dollárral elkészítheti és ha
ohhez minden egyes fizetési napon rendszeresen hozzá-
tesz, akkor meg lesz a kielégítő alapja, amikor majd
jó alkalom jelentkezik, vagy
a jó szerencse megszűnik mosolyogni.
Még ma kell megkezdnie.

Farmers Deposit Savings Bank
FIFTH AVE. és WOOD ST.,
PITTSBURGH, PA.
Vigyázzon a kutya fejre.
Szombaton egész nap nyitva este 9 óráig, reggel 9-től
este 9-ig.
Vannak hivatalnokaink, akik az Ön nyelvet beszélik és
írják.
Takarékbetéteink összege több mint 6,500,000 dollár.

— Elhozam-e őt? — kérde-
suttogva.
— Ne — felelé Nso-tsi. — El-
jön ő maga.
— Nem jön.
— Eljön?
— Hugom téved. Ő mindent
nagyon gyorsan megtanult: de
a te nyoma da levegőben van.
Hogyan találhatja meg azt?

Megtalálja. Winnetou bá-
tyám azt mondta nekem, hogy
Old Shatterhand már most se
lehet többé félrevezetni. Miért
mondja most az ellenkezőt?
— Mivel ma ez a legnehezebb
feladat, amely csak lehet. Szem-
megtalál minden nyomot: de a
tied csak gondolattal olvasható
s azt még nem tanulta meg.
— De azért mégis eljön, mert
ő mindent, mindent megtehet, a
mit akar.

Csak suttogta ezeket a szava-
kat, de hangjából mégis oly bi-
zalom, oly biztosság esendült ki,
hogy bízské lehettem volna rá.
— Igen, még nem ismerem
ferfit, aki oly könnyen beleta-
lálja magát mindenbe. Csak egy-
van, amibe nem fogja magát be-
letalálni s az nagyon fáj Winne-
tounak.
— Mi az?
— Az a kívánság, melyet
mindnyájan táplálunk.
Eppen most akartam maga-
mat észrevetetni: ekkor Winne-
toun egy kívánságról beszélt:
ez arra birt, hogy még vár-
jak. Mely kívánságot nem tel-
jesíttem volna édes-örzést
ezeknek a kedves, jó emberek-
nek! Apóltak egyet és nem
mondták meg nekem, mivel azt
hitték, hogy nem fogom teljesí-
teni. Talán most meghallom,
miféle az. Azért még hallgat-
tam és figyeltem.
— Beszélte már Winnetou,
bátyám arról velet? — kérde-
Nso-tsi.
— Nem — felelé Winnetou.
— És Intsu tsuna, atyánk,
szintén nem?
— Nem. Meg akarta neki
mondani, de én nem enged-
tem.
— Nem? Miért? Nso-tsi na-
gyon szereti ezt a sáppadt ar-
cut: ő az összes apacsok leg-
főbb főnökének a leánya.
— Igen, az, sőt még több,
sokkal több. Bármely vörös
harcos és bármely sáppadt arcu
boldog lenne, ha hugom az ő
souvaja akarna lenni, csak Old
Shatterhand nem.
— Hogyan tudhatja ezt Win-

netou bátyám, mikor erről még
nem beszélt velet?
— Azért, mégis tudom, mivel
ismerem őt. Ő nem olyan, mint
más férfiek: ő magasabbak
után törekszik, mint azok, ő
nem vesz indián nőt squawnak.
— Mondta ezt neked?
— Nem.
— Hugom nem álltassa ma-
gát! Old Shatterhand min-
képp gondolkodik és érez, mint
te gondolod. Ha squaw választ
maganak, annak olyanannak kell
lennie a nők között, amint ő
a férfiak között.
— Nem vagyok én olyan!
(Folyt. köv.)

— Elhozam-e őt? — kérde-
suttogva.
— Ne — felelé Nso-tsi. — El-
jön ő maga.
— Nem jön.
— Eljön?
— Hugom téved. Ő mindent
nagyon gyorsan megtanult: de
a te nyoma da levegőben van.
Hogyan találhatja meg azt?

Megtalálja. Winnetou bá-
tyám azt mondta nekem, hogy
Old Shatterhand már most se
lehet többé félrevezetni. Miért
mondja most az ellenkezőt?
— Mivel ma ez a legnehezebb
feladat, amely csak lehet. Szem-
megtalál minden nyomot: de a
tied csak gondolattal olvasható
s azt még nem tanulta meg.
— De azért mégis eljön, mert
ő mindent, mindent megtehet, a
mit akar.

Csak suttogta ezeket a szava-
kat, de hangjából mégis oly bi-
zalom, oly biztosság esendült ki,
hogy bízské lehettem volna rá.
— Igen, még nem ismerem
ferfit, aki oly könnyen beleta-
lálja magát mindenbe. Csak egy-
van, amibe nem fogja magát be-
letalálni s az nagyon fáj Winne-
tounak.
— Mi az?
— Az a kívánság, melyet
mindnyájan táplálunk.
Eppen most akartam maga-
mat észrevetetni: ekkor Winne-
toun egy kívánságról beszélt:
ez arra birt, hogy még vár-
jak. Mely kívánságot nem tel-
jesíttem volna édes-örzést
ezeknek a kedves, jó emberek-
nek! Apóltak egyet és nem
mondták meg nekem, mivel azt
hitték, hogy nem fogom teljesí-
teni. Talán most meghallom,
miféle az. Azért még hallgat-
tam és figyeltem.
— Beszélte már Winnetou,
bátyám arról velet? — kérde-
Nso-tsi.
— Nem — felelé Winnetou.
— És Intsu tsuna, atyánk,
szintén nem?
— Nem. Meg akarta neki
mondani, de én nem enged-
tem.
— Nem? Miért? Nso-tsi na-
gyon szereti ezt a sáppadt ar-
cut: ő az összes apacsok leg-
főbb főnökének a leánya.
— Igen, az, sőt még több,
sokkal több. Bármely vörös
harcos és bármely sáppadt arcu
boldog lenne, ha hugom az ő
souvaja akarna lenni, csak Old
Shatterhand nem.
— Hogyan tudhatja ezt Win-

netou bátyám, mikor erről még
nem beszélt velet?
— Azért, mégis tudom, mivel
ismerem őt. Ő nem olyan, mint
más férfiek: ő magasabbak
után törekszik, mint azok, ő
nem vesz indián nőt squawnak.
— Mondta ezt neked?
— Nem.
— Hugom nem álltassa ma-
gát! Old Shatterhand min-
képp gondolkodik és érez, mint
te gondolod. Ha squaw választ
maganak, annak olyanannak kell
lennie a nők között, amint ő
a férfiak között.
— Nem vagyok én olyan!
(Folyt. köv.)

— Elhozam-e őt? — kérde-
suttogva.
— Ne — felelé Nso-tsi. — El-
jön ő maga.
— Nem jön.
— Eljön?
— Hugom téved. Ő mindent
nagyon gyorsan megtanult: de
a te nyoma da levegőben van.
Hogyan találhatja meg azt?

Megtalálja. Winnetou bá-
tyám azt mondta nekem, hogy
Old Shatterhand már most se
lehet többé félrevezetni. Miért
mondja most az ellenkezőt?
— Mivel ma ez a legnehezebb
feladat, amely csak lehet. Szem-
megtalál minden nyomot: de a
tied csak gondolattal olvasható
s azt még nem tanulta meg.
— De azért mégis eljön, mert
ő mindent, mindent megtehet, a
mit akar.

Csak suttogta ezeket a szava-
kat, de hangjából mégis oly bi-
zalom, oly biztosság esendült ki,
hogy bízské lehettem volna rá.
— Igen, még nem ismerem
ferfit, aki oly könnyen beleta-
lálja magát mindenbe. Csak egy-
van, amibe nem fogja magát be-
letalálni s az nagyon fáj Winne-
tounak.
— Mi az?
— Az a kívánság, melyet
mindnyájan táplálunk.
Eppen most akartam maga-
mat észrevetetni: ekkor Winne-
toun egy kívánságról beszélt:
ez arra birt, hogy még vár-
jak. Mely kívánságot nem tel-
jesíttem volna édes-örzést
ezeknek a kedves, jó emberek-
nek! Apóltak egyet és nem
mondták meg nekem, mivel azt
hitték, hogy nem fogom teljesí-
teni. Talán most meghallom,
miféle az. Azért még hallgat-
tam és figyeltem.
— Beszélte már Winnetou,
bátyám arról velet? — kérde-
Nso-tsi.
— Nem — felelé Winnetou.
— És Intsu tsuna, atyánk,
szintén nem?
— Nem. Meg akarta neki
mondani, de én nem enged-
tem.
— Nem? Miért? Nso-tsi na-
gyon szereti ezt a sáppadt ar-
cut: ő az összes apacsok leg-
főbb főnökének a leánya.
— Igen, az, sőt még több,
sokkal több. Bármely vörös
harcos és bármely sáppadt arcu
boldog lenne, ha hugom az ő
souvaja akarna lenni, csak Old
Shatterhand nem.
— Hogyan tudhatja ezt Win-

a szabad tér szélén és pedig ott
voltak, ahol a csapás, melyet
előbb követtem, ezt a szélét érin-
tette.

Halkan, egészen, egészen hal-
kan erre a helyre lopódtam. —
Csendesesen ültek és gyakorlott
füllüket nem kerülhette el semmi
nesz: tehát rendkívül óvatossá-
got kellett kifejtenem. Jobban
sikerült, mintsem lehetőségek
tartottam. Láttam mindkettőjü-
ket. Egy vadszilvabozótban, szo-
rosan egymás mellett ültek, hát-
tal felém, mivel ha jövők, az el-
lenkező oldalról kellett várniok.
Egymással beszélgettek, de sut-
togva, úgy, hogy nem érthettem
meg szavaikat.

Roppant örvendtem a megte-
pésnek és mindig tovább oszta-
tam feléjük. Most oly közel vol-
tam, hogy mindkettőt elérhettem
kezemmel. Már ki akartam nyu-
jtani karomat és meg akartam
fogni hátulról Winnetout, mi-
kor egy szó, melyet monouit,
visszatartott tőle.

— Elhozam-e őt? — kérde-
suttogva.
— Ne — felelé Nso-tsi. — El-
jön ő maga.
— Nem jön.
— Eljön?
— Hugom téved. Ő mindent
nagyon gyorsan megtanult: de
a te nyoma da levegőben van.
Hogyan találhatja meg azt?

Megtalálja. Winnetou bá-
tyám azt mondta nekem, hogy
Old Shatterhand már most se
lehet többé félrevezetni. Miért
mondja most az ellenkezőt?
— Mivel ma ez a legnehezebb
feladat, amely csak lehet. Szem-
megtalál minden nyomot: de a
tied csak gondolattal olvasható
s azt még nem tanulta meg.
— De azért mégis eljön, mert
ő mindent, mindent megtehet, a
mit akar.

Csak suttogta ezeket a szava-
kat, de hangjából mégis oly bi-
zalom, oly biztosság esendült ki,
hogy bízské lehettem volna rá.
— Igen, még nem ismerem
ferfit, aki oly könnyen beleta-
lálja magát mindenbe. Csak egy-
van, amibe nem fogja magát be-
letalálni s az nagyon fáj Winne-
tounak.
— Mi az?
— Az a kívánság, melyet
mindnyájan táplálunk.
Eppen most akartam maga-
mat észrevetetni: ekkor Winne-
toun egy kívánságról beszélt:
ez arra birt, hogy még vár-
jak. Mely kívánságot nem tel-
jesíttem volna édes-örzést
ezeknek a kedves, jó emberek-
nek! Apóltak egyet és nem
mondták meg nekem, mivel azt
hitték, hogy nem fogom teljesí-
teni. Talán most meghallom,
miféle az. Azért még hallgat-
tam és figyeltem.
— Beszélte már Winnetou,
bátyám arról velet? — kérde-
Nso-tsi.
— Nem — felelé Winnetou.
— És Intsu tsuna, atyánk,
szintén nem?
— Nem. Meg akarta neki
mondani, de én nem enged-
tem.
— Nem? Miért? Nso-tsi na-
gyon szereti ezt a sáppadt ar-
cut: ő az összes apacsok leg-
főbb főnökének a leánya.
— Igen, az, sőt még több,
sokkal több. Bármely vörös
harcos és bármely sáppadt arcu
boldog lenne, ha hugom az ő
souvaja akarna lenni, csak Old
Shatterhand nem.
— Hogyan tudhatja ezt Win-

netou bátyám, mikor erről még
nem beszélt velet?
— Azért, mégis tudom, mivel
ismerem őt. Ő nem olyan, mint
más férfiek: ő magasabbak
után törekszik, mint azok, ő
nem vesz indián nőt squawnak.
— Mondta ezt neked?
— Nem.
— Hugom nem álltassa ma-
gát! Old Shatterhand min-
képp gondolkodik és érez, mint
te gondolod. Ha squaw választ
maganak, annak olyanannak kell
lennie a nők között, amint ő
a férfiak között.
— Nem vagyok én olyan!
(Folyt. köv.)

— Elhozam-e őt? — kérde-
suttogva.
— Ne — felelé Nso-tsi. — El-
jön ő maga.
— Nem jön.
— Eljön?
— Hugom téved. Ő mindent
nagyon gyorsan megtanult: de
a te nyoma da levegőben van.
Hogyan találhatja meg azt?

Megtalálja. Winnetou bá-
tyám azt mondta nekem, hogy
Old Shatterhand már most se
lehet többé félrevezetni. Miért
mondja most az ellenkezőt?
— Mivel ma ez a legnehezebb
feladat, amely csak lehet. Szem-
megtalál minden nyomot: de a
tied csak gondolattal olvasható
s azt még nem tanulta meg.
— De azért mégis eljön, mert
ő mindent, mindent megtehet, a
mit akar.

Csak suttogta ezeket a szava-
kat, de hangjából mégis oly bi-
zalom, oly biztosság esendült ki,
hogy bízské lehettem volna rá.
— Igen, még nem ismerem
ferfit, aki oly könnyen beleta-
lálja magát mindenbe. Csak egy-
van, amibe nem fogja magát be-
letalálni s az nagyon fáj Winne-
tounak.
— Mi az?
— Az a kívánság, melyet
mindnyájan táplálunk.
Eppen most akartam maga-
mat észrevetetni: ekkor Winne-
toun egy kívánságról beszélt:
ez arra birt, hogy még vár-
jak. Mely kívánságot nem tel-
jesíttem volna édes-örzést
ezeknek a kedves, jó emberek-
nek! Apóltak egyet és nem
mondták meg nekem, mivel azt
hitték, hogy nem fogom teljesí-
teni. Talán most meghallom,
miféle az. Azért még hallgat-
tam és figyeltem.
— Beszélte már Winnetou,
bátyám arról velet? — kérde-
Nso-tsi.
— Nem — felelé Winnetou.
— És Intsu tsuna, atyánk,
szintén nem?
— Nem. Meg akarta neki
mondani, de én nem enged-
tem.
— Nem? Miért? Nso-tsi na-
gyon szereti ezt a sáppadt ar-
cut: ő az összes apacsok leg-
főbb főnökének a leánya.
— Igen, az, sőt még több,
sokkal több. Bármely vörös
harcos és bármely sáppadt arcu
boldog lenne, ha hugom az ő
souvaja akarna lenni, csak Old
Shatterhand nem.
— Hogyan tudhatja ezt Win-

netou bátyám, mikor erről még
nem beszélt velet?
— Azért, mégis tudom, mivel
ismerem őt. Ő nem olyan, mint
más férfiek: ő magasabbak
után törekszik, mint azok, ő
nem vesz indián nőt squawnak.
— Mondta ezt neked?
— Nem.
— Hugom nem álltassa ma-
gát! Old Shatterhand min-
képp gondolkodik és érez, mint
te gondolod. Ha squaw választ
maganak, annak olyanannak kell
lennie a nők között, amint ő
a férfiak között.
— Nem vagyok én olyan!
(Folyt. köv.)

— Elhozam-e őt? — kérde-
suttogva.
— Ne — felelé Nso-tsi. — El-
jön ő maga.
— Nem jön.
— Eljön?
— Hugom téved. Ő mindent
nagyon gyorsan megtanult: de
a te nyoma da levegőben van.
Hogyan találhatja meg azt?

Megtalálja. Winnetou bá-
tyám azt mondta nekem, hogy
Old Shatterhand már most se
lehet többé félrevezetni. Miért
mondja most az ellenkezőt?
— Mivel ma ez a legnehezebb
feladat, amely csak lehet. Szem-
megtalál minden nyomot: de a
tied csak gondolattal olvasható
s azt még nem tanulta meg.
— De azért mégis eljön, mert
ő mindent, mindent megtehet, a
mit akar.

Csak suttogta ezeket a szava-
kat, de hangjából mégis oly bi-
zalom, oly biztosság esendült ki,
hogy bízské lehettem volna rá.
— Igen, még nem ismerem
ferfit, aki oly könnyen beleta-
lálja magát mindenbe. Csak egy-
van, amibe nem fogja magát be-
letalálni s az nagyon fáj Winne-
tounak.
— Mi az?
— Az a kívánság, melyet
mindnyájan táplálunk.
Eppen most akartam maga-
mat észrevetetni: ekkor Winne-
toun egy kívánságról beszélt:
ez arra birt, hogy még vár-
jak. Mely kívánságot nem tel-
jesíttem volna édes-örzést
ezeknek a kedves, jó emberek-
nek! Apóltak egyet és nem
mondták meg nekem, mivel azt
hitték, hogy nem fogom teljesí-
teni. Talán most meghallom,
miféle az. Azért még hallgat-
tam és figyeltem.
— Beszélte már Winnetou,
bátyám arról velet? — kérde-
Nso-tsi.
— Nem — felelé Winnetou.
— És Intsu tsuna, atyánk,
szintén nem?
— Nem. Meg akarta neki
mondani, de én nem enged-
tem.
— Nem? Miért? Nso-tsi na-
gyon szereti ezt a sáppadt ar-
cut: ő az összes apacsok leg-
főbb főnökének a leánya.
— Igen, az, sőt még több,
sokkal több. Bármely vörös
harcos és bármely sáppadt arcu
boldog lenne, ha hugom az ő
souvaja akarna lenni, csak Old
Shatterhand nem.
— Hogyan tudhatja ezt Win-

TESTVÉR! IDE FIGYELJEN! TARTOZIK-E MÁR VALAMELYIK EGYLETBE?

Nem? És miért nem?

Azt mondja, hogy egészséges, hogy dolgozik, hogy van pénze és nem szorul senki segit-
ségére. De jutott-e valaha eszébe, hogy mi lesz vele, ha megbetegszik, ha majd nem bír dolgozni,
ha hónapokig fogja az ágát, nyomor: vagy ha örökre nyomorékká lesz valamely szerencsétlen
folytán? Hát azon gondolkodott-e, hogy mi lesz a családjából, mi lesz az apró gyermekeiből, ha őn
idő előtt kidől az élek sorából, ha idő előtt itt kell hagyni, akiket szeretett, még pedig minden
segítésre, minden pénz nélkül? Mert a pénz hamar elfogy, ha beteg az ember, ha nem dolgozik.
Mások is voltak más olyan jó helyzetben, mint Ön. Mások is mondták, hogy nem kell nekik senki
segítése, mégis nyomoruságra jutottak, mások kegyelméből éltek.

Ilyen sorsba akar-e ön is jutni?

Nem vizsgálta magát, hogy mi egészséges volt, mi jól folytak napjai, addig nem gondol-
kodott jövőjéről, csak a manák élt, hogy holnap majd a mások kegyelméből éljen. Nem fáj a lelke,
ha rá gondol, hogy az Ön könnyelműsége miatt — akár beteg, akár meghal — ártatlan családja
fog nyomorogni, nélkülözni?
Megelőzheti-e bajokat, elvárhatja magáról és családjáról a nyomoruságot, ha okosan él, ha
bölcsen gondoskodik jövőjéről. Ezt pedig elérheti: úgy, ha egyletbe lép.

Miért kell egyletbe lépnie?

Mert az egylet gondoskodik Önről, ha beteg, pénzbeli segélyt ad, amikor nem tud dolgozni
és kenyeret keresni. De gondoskodik családjáról is az esteire, ha Ön meghal, mert szép összeg
keszpezt fizet ki hátramaradt kedveseinek, hogy ne kellessen azoknak mások kegyelmé-
kenyérén tengődni, sem inaségt szenvedni.

Testvér! Legyen hát okos, előrelátó, legyen szeretettel maga és csa- ládja iránt. Aljon be egyletbe, hogy a segítség készen legyen mindig az Ön és családja részére, ne késlekedjen, ki tudja? Nem-e lesz késő holnap? És ha már egyletbe lép, lépjen be ezek közül is a legerősebb, a legbiztosabb és legnagyobb egyletbe:

A Verhovay Segély Egyletbe,

ahol nincs külön kivétel, ahol a tagok most sem fizettek többet, mint máskor, neha három hónap
alatt százasat vesztett halottaikban.
Hogy miért a Verhovay Segély Egyletbe álljon be? Kérdezze meg azon sok-sok ezer magyar
testvéreit, akik már tagjai az egyletnek, azok majd megmondják Önnek. Vagy kérdezze meg utazó
szervezőinket, kiknek árcképet megtalálja a lapokban és akik, meglátogatták Önt is. Vagy írjon
Gábor István főtábornak, Room 808, Markle Bldg., Hazleton, Pa., aki szívesen ad Önnek is, mások-
nak is mindenben felvilágosítást és tanácsot.

metou bátyám, mikor erről még
nem beszélt velet?
— Azért, mégis tudom, mivel
ismerem őt. Ő nem olyan, mint
más férfiek: ő magasabbak
után törekszik, mint azok, ő
nem vesz indián nőt squawnak.
— Mondta ezt neked?
— Nem.
— Hugom nem álltassa ma-
gát! Old Shatterhand min-
képp gondolkodik és érez, mint
te gondolod. Ha squaw választ
maganak, annak olyanannak kell
lennie a nők között, amint ő
a férfiak között.
— Nem vagyok én olyan!
(Folyt. köv.)

HAZAI IMAKÖNYVEK

Nagy Rózsa kert	3.00
Kis Rózsa kert	1.50
Vezér esillag	1.50
Hazai Református és Luterá- nus Imakönyvek.	
Egyszerű félbör kötésben.	
Arany eszeze	70
Hübner História	1.00
Nagy Katekizmus	50
Vallástevő Konfirmációs káté	30
Imakönyv (Lutheránus)	50c
Evang. Zsoltár (györi)	1.50
Diszkötésben.	
Ahitatos hölgy	3.00

